

N.E. MANITAKIS

Διευθυντής

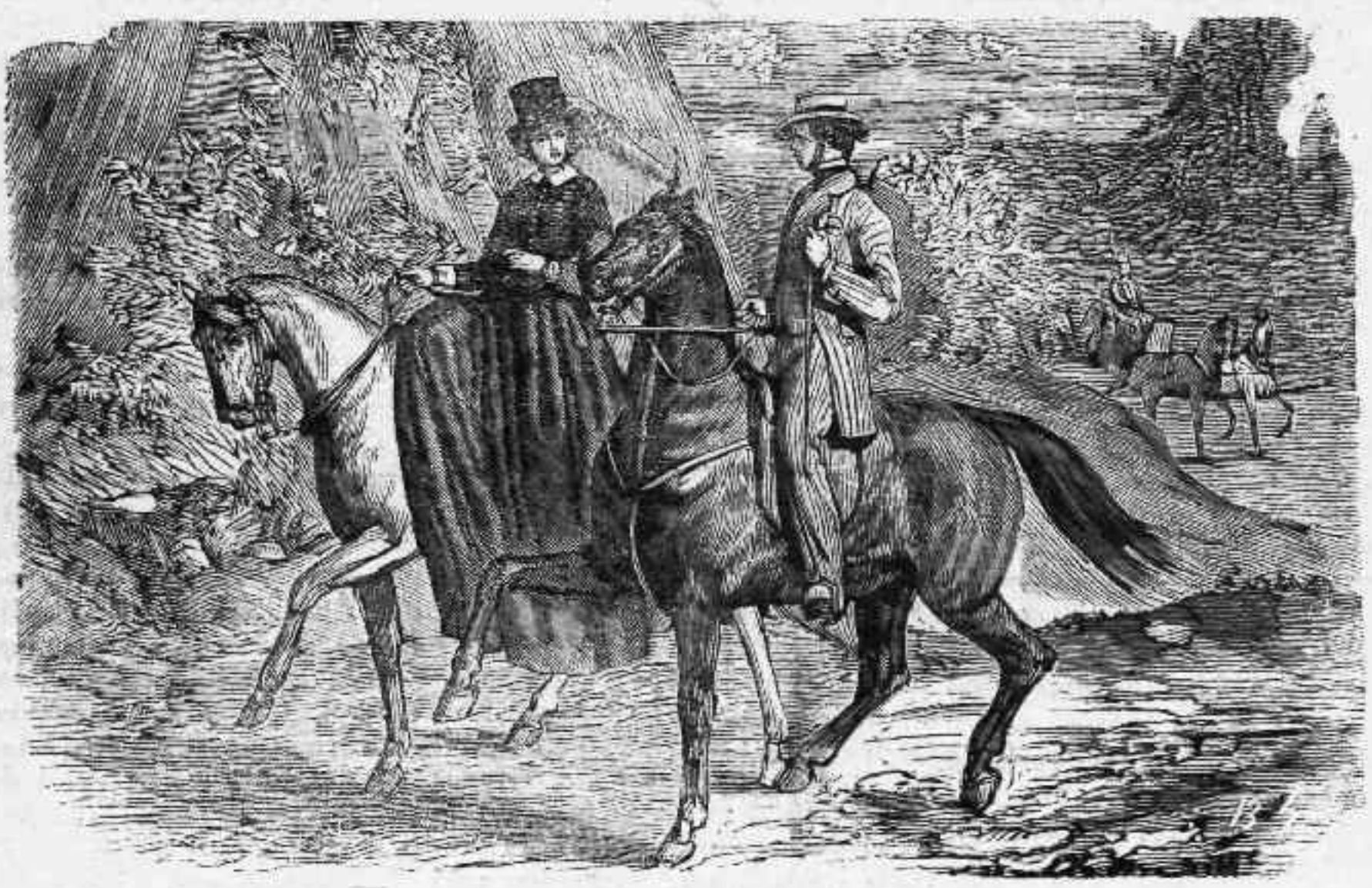
ΠΑΡΟΘΗΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Ἐπὶ τῆς διασκευῆς τῶν ὁδῶν
Πιστικῶς καὶ Γερ-
μανίου, ἀριθ. 30.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΤΙΜΑΤΑΙ
Ἐν Ἀθήναις ἔτησίᾳ δρ. ν. 8	Κάρμεν καὶ Ἀναΐς, μυθιστόρημα Ponson du Terrail, μετὰ εἰκόνας, μετάφρ. Ε. Σχινᾶ.—Οἱ δύο καλλιτέχναι, διήγημα, ὑπὸ Λάμπρου Ἐνοῦλη. — Ποίησις. Κολάσεως Δάντου μετάφρ. Π. Βεργωτῆ. — Ποιήλα. — Λύσις αἰνίγματος.— Ἀίνυγμα. — Γνωστοποιήσις.	Ἐν Ἀθήναις..... Λεπτ. 10
Ἐξωτ. " " 5		Ἐξωτ. " " 15
Ἐξωτ. " " 10		Ἐξωτ. " " 25
Ἐξωτ. " " 6		
Ἐξωτ. " " 15		Φύλλα προηγούμενα λεπτ. 50

— Θεὸς μου! διαποινίς, μονομαχῶ δσάκις τόχη εὐκαιρία. — Σελὶς 74, στήλη 1.

ΚΑΡΜΕΝ ΚΑΙ ΑΝΑΪΣ

PONSON DU TERRAIL

VIII

ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ. — Συνέχεια.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ Κάρμεν, ἄγγελος τῆς εἰρήνης πρὸ πάντων, οὐδὲν ἐφοβεῖτο μᾶλλον ἢ συμβεβηκός τι, τὸ ὅποιον ἐπερχόμενον θὰ ἐτάραττε τὴν κατ' ἐπιφάνειαν ἡσυχίαν τοῦ πύργου· ἐπειδὴ ἐνόμιζεν ὅτι θὰ εἶλεπε τὴν ἡσυχίαν ταύτην καταστροφομένην, ἂν ὁ Βίκτωρ ἐρρίπτετο ἐν μέσῳ τῶν κατοίκων του καὶ προεκάλει τὸν μαρκήσιον, — εἶναι εὐκόλον νὰ ἐγνοηθῇ μετὰ πόσης ἐπι-

μονῆς προσεπάθησε νὰ τὸν πείσῃ νὰ ἐγκαταλίπῃ τοὺς ἐκδικητικούς σκοπούς του.
Εὐσεβὴς ὡς ἡ μήτηρ της, ἡ Κάρμεν ἐπίστευεν εἰς τὴν θεῖαν δικαιοσύνην καὶ ἤλπιζεν ὅτι ὁ Θεός, ἐπαγρυπνῶν ἐπὶ τοὺς παρ' αὐτοῦ ἀγαπωμένους, θὰ προσήγγιζεν αὐτὴν εἰς τὸν Βίκτωρα φυσικῶς καὶ ἀνευ κλονισμῶν.
Ἐγίνωσκεν ὅτι ὁ Φρανσῆς ἐλυπήθη, χωρὶς νὰ τολμήσῃ νὰ τὴν κατακρίνῃ φανερά, διὰ τὴν ἀποπομπὴν τοῦ γέροντος Ἀντωνίου· δὲν εὗρεσκε δὲ παρὰ τῆ κυρία δὲ Φλάρ οὐδένα λόγον ἀποστροφῆς πρὸς νέον ἄνδρα, πλήρη μέλλοντος, καὶ τοῦ ὀποίου ὁ βαθμὸς ἦτο τίτλος εὐγενείας: — ὁ μαρκήσιος μόνος ἐδύνατο νὰ ᾔναι πρόσκομμα εἰς τὴν πα-

ρουσίασιν τοῦ Βίκτωρος εἰς τὸν πύργον. Ἦρκει μόνη αὐτὴ ἡ σκέψις νὰ τὴν ἀναγκάσῃ νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ μαρκησίου ἰδιαιτέραν συνδιάλεξιν.
Μετὰ τὸ πρόγευμα λοιπόν, ἐπειδὴ ὁ καιρὸς ἦτο ὠραιότατος, ὁ Φρανσῆς προέτεινε περίπατον ἐφ' ἀμάξης εἰς τὰ πέριξ.
Ὁ γηραιὸς Φλάρ, ὁ Ἰάκωβος Νικου, ὁ Φρανσῆς καὶ ἡ σύζυγός του ἀνέβησαν ἐπὶ τῆς ἀμάξης. Ὁ Φρανσῆς ὠδήγει.
Ἡ Κάρμεν καὶ ὁ μαρκήσιος ἀνέβησαν ἐπὶ ἵππων.
Ἄνεχώρησαν πάντες συγχρόνως.
Ἡ Κάρμεν ἐκέντησε τὸν ἵππον πρὸς τὰ ἔμπροσ· ὁ μαρκήσιος τὴν ἠκολούθησε καὶ οὕτως εὐρέθη αὐτὴ εἰς καλλιτέ-

ραν θέσιν ἔνεκα τῆς φύσεως τῆς συνδιαλέξεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ ἔλθῃ μετ' αὐτοῦ, ἔφιππος ἢ ἂν ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ βραχίονός του εἰς τὰς σιωπηλὰς δεικνύουσαι τοῦ κήπου.

— Κύριε, τῷ εἶπεν αὐτὴ ψυχρῶς, νομίζω ὅτι ὁμιλῶ πρὸς ἄνθρωπον ἀνεπτυγμένον

Ὁ μαρκήσιος προσέκλινεν αὐτὴν ἠκολούθησεν :

— Δὲν θέλω οὔτε νὰ ἐξετάσω οὔτε νὰ φιλονεικῶ τοὺς λόγους, οἵτινες σὰς ἠνάγκασαν ν' ἀποπέμψετε τὸν κ. Ἀντώνιον. Ἦτο οὗτος στενὸς φίλος τοῦ πατρός μου καὶ ὁ πατήρ μου ὑπέφερεν ἔνεκα τῆς ἀποπομπῆς ταύτης.

— Δεσποινίς, ἀπεκρίνατο ὁ μαρκήσιος τραχέως, διευθύνω τὰς ὑποθέσεις τοῦ κ. δὲ Φλάρ καὶ ὄχι τὰς ἰδικὰς μου. Πιστεύσατε λοιπὸν ὅτι τὸ προσωπικόν μου συμφέρον οὐδόλως ἀνεμίχθη εἰς μέτρον

— Συμφωνῶ, κύριε ἐπομένως οὔτε ἐπίπληξιν, οὔτε ἀντέγκλησιν σκοπῶ νὰ σὰς ἀπευθύνω ἀναφέρουσα τὴν περὶ τῆς αὐτῆς. Ἴδου ποῦ διὰ ταύτης θέλω νὰ φθάσω ὁ Ἀντώνιος εἶχεν υἱόν.

— Ἄ! ναί, νομίζω ὅτι ἤκουσα περὶ τούτου.

— Υἱόν, κύριε, ὅστις εἶναι λοχαγὸς τῶν σπαγγῶν, ἴσος πρὸς οἰονδήποτε. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ εὐρίσκειται ἔδω ἀπὸ χθὲς.

Ὁ μαρκήσιος ὠχρίασεν ἀδιοράτως.

— Δικαίως ἢ ἀδίκως ἀποδίδει εἰς ὑμᾶς τὴν πρώτην αἰτίαν τοῦ προώρου θανάτου τοῦ πατρός του. Ἐννοεῖται ὅτι ἂν σὰς προσεκάλει

— Θεέ μου! δεσποινίς, μονομαχῶ ὁσάκις τύχη εὐκαιρία.

— Δὲν θέτω οὐδόλως ὑπὸ ἀμφισβήτησιν τὸ θάρρος σας ἀλλὰ κατανοεῖτε πόσον μονομαχία μεταξὺ σας θὰ ἦτο ὀδυνηρὰ διὰ τὸν πατέρα μου καὶ δι' αὐτὸν τὸν Φρανσῆν

— Λοιπὸν! τί ἀπαιτεῖτε παρ' ἐμοῦ, δεσποινίς; νὰ μὴ σπεύσω νὰ ζητήσω διένεξιν πρὸς τὸν κύριον Ἀντώνιον υἱόν; Οὐδέποτε συνέλαβον τοιαύτην ἐπιθυμίαν . . . Ἄλλ' ἐάν με προσεκάλει . . . ἔννοεῖτε

— Δὲν θὰ σὰς προκαλέσῃ, κύριε. Ἄλλ' ὅ,τι ζητῶ παρ' ὑμῶν εἶναι νὰ τηρήσετε ἀπόλυτον περίσκεψιν σχετικῶς πρὸς αὐτόν. Ἀγαπᾶται παρὰ πάντων ἐν τῷ πύργῳ. Κακὴ λέξις, ἣτις θὰ ἐξέφευγε τυχόν τοῦ στόματός σας, θὰ περιήρχετο μετ' οὐ πολὺ εἰς τὰ ὠτά του. Δὲν θὰ ἔλθῃ αὐτὸς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός μου φροντίσατε καὶ ὑμεῖς ν' ἀποφύγετε τοῦ νὰ διευθύνετε τὰς ἐφ' ἵππου ἐκδρομάς σας πρὸς τὴν οἰκίαν του.

— Ἐάν τοῦτο μόνον ἀπαιτεῖτε παρ' ἐμοῦ, σὰς τὸ ὑπόσχομαι ἐπὶ λόγῳ τιμῆς, δεσποινίς.

— Βύχαριστῶ, κύριε, εἶπεν ἡ Κάρμεν.

Καὶ ἐπλησίασαν εἰς τὴν ἀμαξάν.

Ἡ Κάρμεν διεσκέδασε πρὸς στιγμὴν τὸ νέφος, ὅπερ ἠπέλει τὴν καθολικὴν ἡσυχίαν — δυστυχῶς νέον πρόσωπον ἔμελλε νὰ ἐμφανισθῇ, τὸ ὁποῖον θὰ μετέβαλε τὴν ἐπικρατοῦσαν ἡσυχίαν εἰς καταγιγῆδα, ἀντιπροσωπεῖον ἀθῶως τὸν σπινθῆρα τὸν ἐμπίπτοντα εἰς πύθον πυρίτιδος.

Καὶ ἡ ὥρα ἦτο ἐγγύς ἢ περὶ τὸν πύργον σκαφεῖσα ὑπόνομος, ἐφ' ἧς οἱ κάτοικοι τοῦ ἀνεπαύοντο ἀνύποπτοι, ἔμελλε νὰ ἐκραγῇ . . . Ὁ σπινθῆρ ἤρχετο!

IX

Ο ΣΠΙΝΘΗΡ

Τὴν δευτέραν ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς του ἡμέραν ὁ Βίκτωρ καταπραῦνθεὶς ὀλίγον ἀπὸ τὰς διαφόρους συγκινήσεις, τὰς ὁποίας εἶχεν ὑποστῆ ἀλλεπαλλήλως, ἀνεμνήσθη ὅτι τὰ πράγματά του ἔμενον εἰς Νεβέρ, καὶ ὅτι ἄλλως τε εἶχεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀρχαῖον φίλον τοῦ πατρός του, εἰς τὸν ὁποῖον ὄφειλε μίαν ἐπίσκεψιν.

Ἐξέκίνησε λοιπὸν διὰ Νεβέρ. Μετὰ δύο ἡμέρας, ἀφοῦ ἐνηγκαλίσθη τὸν ἀρχαῖον φίλον του καὶ ἐφόρτωσε τὰ πράγματά του ἐπὶ δημοσίας ἀμάξης, ὁ Βίκτωρ ἐκάπνιζε τὸ σιγάρον του ἐν τῇ πλατείᾳ, εἰς τὴν ὁποίαν ἑσταμάτουν αἱ ἐκ Παρισίων ἐρχόμενα ταχυδρομικὰ ἀμαξία, ἀναμένων νὰ ἐκκινήσῃ ἡ ἀμαξία του, ἣτις περιέμενε τὸ ταχυδρομεῖον τῆς Αὐρηλίως. Νεανίας εἰκοσιοκτὼ μέχρι τριάκοντα ἐτῶν, ὀδοιπορικὴν φέρων στολήν, ἐπήδησεν ἑλαφρῶς ἀπὸ τινος ἀμάξης, ἐρρίψεν τὸ βλέμμα περὶ αὐτὸν διὰ νὰ ἀνακαλύψῃ καφενεῖον ἢ ἐστιατόριον ὁποιοῦδήποτε, παρετήρησε τὸν Βίκτωρα, ἀφῆκε κραυγὴν καὶ ἔδραμε πρὸς αὐτόν:

— Διάβολε! εἶπεν, εἶσαι σὺ ἢ ἀπατώμαι φοβερά!

— Καὶ σὺ, ποῖος εἶσαι; ὑπέλαβεν ὁ λοχαγὸς ἐκπεπληγμένος.

— Ἄ! Βίκτωρ Ἀντώνιε, δὲν εἶσαι σὺ;

— Ἀναμφισβόλως ἀλλὰ πρὸς ποῖον; . . .

— Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος! ἀγαπητέ, δὲν ἔρχομαι ἐκ τῆς Ἀφρικῆς ἐγὼ καὶ ἐπομένως ὄφειλω νὰ ἦμαι ὀλιγώτερον ἀπὸ σὲ μεταβεβλημένος· δὲν ἀναγνωρίζεις λοιπὸν τὸν φίλον σου Χριστιανόν;

— Ὁ Χριστιανός;

— Ἄ! ἀναμφισβόλως.

— Ὁ ἀρχαῖος συμμαθητής μου τοῦ Σαιν-Σύρ;

— Ὁλος καὶ ὅλος.

Ὁ Βίκτωρ ἐρρίφθη εἰς τὸν τράχηλον τοῦ ὀδοιπόρου.

— Ποῦ πηγαίνεις; τῷ εἶπεν.

— Ἐάν θελήσῃς νὰ με τὸ πῆς, θὰ μὲ ὑποχρεώσῃς.

— Ἀλλὰ πῶς;

— Τί τὰ θέλεις; ἐστενοχωροῦμην . . . ἀνεχώρησα. — Ποῦ ἐπήγαινα; οὔτε ἐγὼ δὲν ἤξευρα. . . . Ποῦ εἶμαι; μὲ εἶπον, — εἰς Νεβέρ· ἐπιθυμῶ νὰ μείνω. Ὁ τόπος αὐτὸς μὲ ἀρέσκει· ἔχει πρᾶσινον χρῶμα καὶ ἤρεμον ὄψιν . . . Ἴδου! ἀπεφάσισα . . . Ἄ! ἀμαξία φρόντισε νὰ ξεφορτώσῃς τὰ πράγματά μου, μένω ἔδω.

— Ὅχι, εἶπεν ὁ Βίκτωρ.

— Πῶς! ὄχι;

— Ἄφησέ με νὰ φροντίσω ἐγὼ.

Καὶ ὁ Βίκτωρ παρήγγειλε νὰ φορτώσῃ τὰ πράγματα τοῦ φίλου του ἐπὶ τῆς ἀμάξης τοῦ Νογαρέτ.

— Καλὰ, ἀλλὰ . . . ἠθέλησε νὰ εἶπῃ αὐτός.

— Σιώπα! σὲ λαμβάνω μαζὴ μου.

— Ἀλλὰ ποῦ;

— Μαζὴ μου.

— Βίς τὴν Ἀφρικὴν;

— Ὅχι, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός μου, τρεῖς λεύγας ἀπὸ τῆς Νεβέρ.

— Θαυμάσια! συμφωνῶ.

Καὶ ἀνευ πλειόνων περιστροφῶν ὁ παρισινὸς ὀδοιπόρος ἐπήδησεν ἐπὶ τῆς ἀμάξης καὶ μετὰ τέσσαρας ὥρας οἱ δύο φίλοι εὐρίσκοντο ἐγκαθιδρυμένοι εἰς τὴν μικρὰν λευκὴν οἰκίαν, ὅπου τοὺς ἀνέμενε τὸ δεῖπνον.

— Καὶ τώρα, εἶπεν ὁ Βίκτωρ, ποῦ εἴμεθα μόνον, — καθόσον οὐδέποτε εἶναι τις μόνος ἐν ταχυδρομικῇ ἀμάξῃ, — ἅς συνομιλήσωμεν.

— Ἐμπρός, ἅς συνομιλήσωμεν.

— Τί ἀπέγινες κατὰ τὰ δέκα ἔτη, κατὰ τὰ ὁποῖα δὲν εἶδομεν ὁ εἰς τὸν ἄλλον; Δὲν σὲ ἄφησα ἀπροβίβαστον, ὅταν ἐξῆλθα τῆς σχολῆς;

— Ναί, νὰ πάρ' ἡ κατάρρα!

— Καὶ ἀπεφάσισες νὰ δοκιμάσῃς καὶ τρίτον ἔτος;

— Μὰ τὴν πίστιν μου, ὄχι! εἶχον εἰκοσακισχιλίων λιβρῶν εἰσόδημα καὶ ἓνα θεῖον ἔχοντα ἄλλα τόσα.

— Ἄ!

— Ἐφαγα τὰ εἰσοδήματά μου κατὰ πρότον, ἔθαψα τὸν θεῖόν μου κατόπιν, καὶ κατεβρόχθισα καὶ τὰ ἰδικὰ του ἐπὶ τέλους.

— Ὡστε τώρα ἴδου σὺ

Καὶ ὁ Βίκτωρ ἑσταμάτησε, ζητῶν εὐφημον ἐκφρασιν σημαίνουσαν: — Ἄ! ἴδου σὺ κατεστραμμένος . . .

— Τώρα, εἶπεν ὁ περιηγητής μετὰ τελείας ἐκφράσεως ἀδιαφορίας, ἔχω ἐτήσια κέρδη τεσσαράκοντα χιλιάδας φράγκων.

— Καὶ πόθεν σὲ παρακαλῶ;

— Ἐκ τοῦ θεάτρου, ἀγαπητέ· εἶμαι συγγραφεὺς δραματικός, κωμικός, τραγικός, πᾶν ὅτι θελήσῃς.

— Φίλτατέ μοι, εἶπεν ὁ Βίκτωρ, θά με συγχωρήσης, ἀλλ' εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐπανέρχομαι, εἶμεθα τόσον ὀλίγον ἐνήμεροι εἰς τὰς νέας συγγραφάς, ὥστε οὐδέποτε ἤκουσα νὰ γίνεταί λόγος περὶ σοῦ.

— Ἐλα δά! ἀδύνατον. . . .

— Ἐν τιμῇ!

— Στάσου! ἐκραύγασεν ὁ Χριστιανός, εἶμαι ζῶν! ἐλησμόνησα νὰ σοι εἶπω ὅτι ἔλαβον ψευδώνυμον, ἀγαπητέ· αὐτὸ τὸ ὄνομα Χριστιανός· εἶναι πολὺ κοινόν, τὸ οἰκογενειακόν μου ὄνομα ὄχι ἀριστοκρατικόν· ἐτροποποίησα τὸ πρῶτον καὶ ἠλλάξα τὸ δεύτερον· ὀνομάζομαι ὁ δραματουργός Χριστιανὸς Ὁρνιτόβσκη.

— Διάβολε! ἐκραύγασεν ὁ Βίκτωρ, κάπου εἶδα τὸ ὄνομα αὐτὸ· δὲν ἔγραψες δρᾶμα ἐπιγραφόμενον: Ἰάκωβος ὁ Λεπρός;

— Ναί.

— Λοιπὸν οἱ ζέφυροί μας τῆς Κωνσταντίας μᾶς ἔδωκαν μίαν παράστασιν.

— Καὶ τί λέγεις;

— Ὁ! εἶπεν ὁ Βίκτωρ, δὲν εἶναι ἀπολύτως κακόν.

— Ἀρέσκεσαι εἰς τὰς κυριολεξίας, ἄς ᾔναι!

Ἄλλο Βίκτωρ ἔτεινε μειδιῶν τὴν χεῖρα εἰς τὸν φίλον του.

— Τώρα, εἶπεν οὗτος, ἄς ὀμιλήσωμεν περὶ σοῦ.

Ἄλλο Βίκτωρ διηγήθη τοὺς μόχθους τοῦ τοῦ δεκαετῆς πολέμου του, εἶτα τὸν ἔρωτά του, τὴν ἐλπίδα του . . . πολλὰ καὶ διάφορα.

Ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ὁ Χριστιανός, ὅστις εἶχε τὴν ἀνόητον ἰδέαν, ὅτι γνωρίζει τὰς γυναῖκας, — ὡς ἂν εἶχε καταρθώσῃ τις ἐν τῷ κόσμῳ νὰ φθάσῃ ποτὲ εἰς τοιοῦτον ἀποτέλεσμα! — τῷ ἀνέπτυξε θεωρίας πολὺ ὠραίας καὶ καθ' ὀλοκληρίαν παραλόγους.

— Καὶ πῶς ὀνομάζεται τὸ θαυμάσιόν σου;

— Κάρμεν.

— Κάρμεν ποία;

— Κάρμεν δὲ Φλάρ.

— Δὲ Φλάρ; στάσου, ἐγνώρισα ἓνα βουλευτὴν ἔχοντα τὸ ὄνομα αὐτό.

— Εἶναι ἀδελφός της.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἀγαπητέ, ἂν ἔχῃς ἀνάγκην μεσίτου, ἴδου ἐγώ.

— Θὰ ἴδωμεν, εἶπεν ὁ Βίκτωρ σκεπτικός.

— Ἄλλ' ἐν τούτοις σὲ προειδοποιῶ περὶ ἑνὸς πράγματος.

— Περὶ τίνος;

— Θὰ ὑπάγω νὰ τὸν ἐπισκεφθῶ ἀπὸ αὔριον.

— Ὅπως θέλεις.

Τὴν ἐπαύριον τρώντι ὁ Χριστιανός μετέβη εἰς Νογαρέτ. Ὁ Φρανσῆς εἶχε συναντήσῃ αὐτὸν εἰς τινὰς ἀθούσας

τῶν Παρισίων· τὸν παρουσίασεν εἰς τὴν σύζυγον, τὸν πατέρα καὶ τὴν ἀδελφὴν του, καλῶν αὐτὸν εἰς τὸ δεῖπνον.

Συνάμα ὁ Χριστιανός ἀνεγνώρισεν τὸν κ. Λεσταν, τὸν ὁποῖον εἶχε συναντήσῃ πρό τινῶν ἐτῶν εἰς τὸ καφενεῖον τῶν Παρισίων, τοῦ ὁποῖου ἦσαν θαμῶνες ἀμφότεροι. Ἡ γνωριμία ἐντὸς ὀλίγου ἀνενεύθη.

Κατὰ τὸ δεῖπνον ὁ ἡμέτερος δραματικὸς ποιητὴς ἐδαπάνησεν ἀσώτως ἐκ τοῦ ἐλαφροῦ ἐκείνου πνεύματος, τὸ ὁποῖον τρίζει τὰς ὁδοὺς τῶν Παρισίων, εὐδοκίμει πανταχοῦ, καὶ τὸ ὁποῖον καὶ οἱ κοινότεροι τῶν ἀνθρώπων, τῇ βοήθειᾳ ἰσχυρᾶς μνήμης, ἔχουσιν εἰς τὰς διαταγὰς τῶν ὁσάκις θελήσωσιν.

Τὴν ἐνάτην ὥραν ὁ Χριστιανός ἀνεχώρησεν, προπεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Φρανσῆ καὶ τοῦ μαρκησίου μέχρι τῶν κάτω τῆς μεγάλης κλίμακος.

Ἄλλ' ἀντὶ ν' ἀπέλθῃ, ὁ ἡμέτερος ποιητὴς ἤκουσε γέλωτας καὶ συνομιλίας εἰς τὸ ἐστιατόριον, καὶ εὗρε τὴν Γιαννούλαν διηγουμένην, ἀπαξ ἔτι, εἰς πολυἀριθμὸν καὶ προσεκτικὸν ἀκροατήριον τὴν παράδοσιν περὶ τῆς ὀπῆς τοῦ Σατανᾶ.

X

ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ

Ἄλλο Φρανσῆς ἐκάπνιζεν ἀφελῶς τὸ σιγάρον του ἐν τῷ κήπῳ, ἀναμένων νὰ σημάνῃ ὁ πρῶτος ἦχος τῆς δεκάτης ὥρας, ὅπως μεταβῇ εἰς τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν του, ὅπῃ παρητήρησεν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, ἐξερχόμενον τοῦ πύργου, τὸν συνδαιτημόνα του Χριστιανός.

Πῶς οὗτος, ἐνῷ ἀφῆκε τὴν αἴθουσαν περὶ τὴν ἐνάτην, εὗρίσκετο εἰσέτι ἐκεῖ περὶ τὴν δεκάτην;

— Καὶ πόθεν ἐξέρχεσθε; τὸν ἠρώτησεν οὗτος· ἄς ἐνόμιζον ὅτι εἴσθε εἰς τοῦ Βίκτωρος.

— Μὰ τὴν πίστιν μου! φίλτατε ἀμφιτρώων, ἀπεκρίνατο ὁ ποιητὴς ἀνευ περιφράσεων, καταβαίνων ἤκουσα τὴν ὑποτρέμουσαν φωνὴν τῆς μαγεύρου σας, δημηγορούσης εἰς τὸ ἐστιατόριον, καὶ ὑπὸ τῆς περιεργείας ὠθαύμενος εἰσῆλθον . . .

— Ἄ! εἶπεν ὁ Φρανσῆς μετὰ τόνου ἀνθρώπου σπουδαίως ζητούντος ποῖον θέλητρον ἐδύνατο νὰ ἔχῃ δι' ἀνθρώπων τῶν γραμμῶν ἢ βραγχνῆ φωνῆ μιᾶς μαγεύρου.

— Θεέ μου! ναί, ὑπέλαβεν ὁ Χριστιανός, καὶ ἡμείφθην μεγαλοπρεπῶς διὰ τὴν περιέργειάν μου.

— Μπᾶ! ἐψιθύρισεν ὁ Φρανσῆς ἐκπεπληγμένος.

— Ἀναμφισβότως, διότι ἤκουσα ἀ-

ξιοπερίεργον παράδοσιν, ὡς τὸ ὀρκίζομαι.

— Ἄς ἐνδιαφέρουσι λοιπὸν αἱ μωρολογίαι αὐταί;

— Πῶς, φίλτατε ἀμφιτρώων, ἀποκαλεῖτε μωρολογίας δρᾶμα τόσον ζωηρόν; ἀλλ' εἶναι ἀξία τοῦ Σαίξπηρου, τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ, τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά ἢ παράδοσις αὐτή! Εἶναι φυσικὴ καὶ ποιητικὴ συνάμα.

— Νομίζετε; ἐτονθόρυσεν ὁ σιδηρουργός μετ' ἐκφράσεως ἐμφαινούσης τελείαν δυσπιστίαν.

— Διάβολε! καὶ μάλιστα θέλω νὰ τὴν δραματοποιήσω.

— Ἄ! ἐξηκολούθησεν ὁ Φρανσῆς.

— Νὰ τὴν μεταβάλλω εἰς δρᾶμα ζωηρότατον, μὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! μόνον, ἐννοεῖτε, θὰ τροποποιήσω τὴν χρονολογίαν, τὸν τύπον, τὰ ἐνδύματα· εἰς τὰς ἡμέρας μας σκηνὴ φρεουδαλικὴ δὲν θὰ εἶχε μεγάλην ἐπιτυχίαν· ἐκτὸς τούτου δὲν ἤξεύρω πῶς θὰ ἠδυνάμεθα νὰ διασχίσωμεν ἓνα βράχον ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ νὰ καταποντίσωμεν ἓνα πύργον εἰς τὸ βάθος ἑνὸς χειμάρρου. Ὅθεν ἐξ ὑποθέσεως ὅπως φανταστικῆς θὰ κάμω τὴν ὑπόθεσιν πραγματικὴν, κοινωνικὴν . . . Ἄντι πύργου γοτθικοῦ ἐξοχικῆς οἰκίας εἰς τὰ 1844· ἀντὶ πυργωδεσπότου ἓνα ἀγαθὸν πολίτην, ἓνα βιομήχανον, ἓνα ἔμπορον, ἀδιάφορον! Τὸ οὐσιώδες εἶναι νὰ ἔχωμεν ἐνδύματα τῆς πόλεως . . .

Ἄλλὰ ἄς κουράζω, διέκοψεν ὁ ποιητὴς, αἱ λεπτομέρειαι αὐταί δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἄς ἐνδιαφέρωσιν . . .

— Ὅχι, ὄχι, ἐξακολουθήσατε, ἀγαπητέ κύριε Χριστιανός, ἀπεκρίνατο ὁ Φρανσῆς, ἐν μέρει πρυσβεβλημένος ἐκ τῆς παρατηρήσεως, ἥτις ἐφαίνετο ἀποδίδουσα αὐτῷ ἀνικανότητα περὶ τὴν ἐκτίμησιν φιλολογικοῦ ἔργου, ἐν μέρει περίεργος νὰ μάθῃ πῶς τοιοῦτον ἔργον κατασκευάζεται.

— Λοιπὸν, εἶπεν ὁ Χριστιανός, τὸν ὁποῖον ἔτρωγε φοβερά ἢ γλώσσά του, θὰ ἄς ἐκθέσω ἐν συντομίᾳ τὸ σχέδιόν μου.

— Ἄς ἀκούσωμεν, εἶπεν ὁ Φρανσῆς, περὶ τὸν βραχίονά του ὑπὸ τὸν τοῦ παικτοῦ καὶ προσφέρων αὐτῷ σιγάρον.

Ἄλλο Χριστιανός ἤναψε τὸ σιγάρον του καὶ ἤρξαντο ἀμφότεροι περιπατοῦντες ἐπὶ τῆς λεπτῆς ἀμμου τῆς δειροστοιχίας, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπιπτον αἱ ἀκτῖνες τῆς σελήνης διὰ τῶν κλάδων τῶν καστανεῶν.

— Ἐλεγον λοιπὸν, ἐξηκολούθησεν ὁ ποιητὴς, ὅτι θὰ μετέφερν τὴν σκηνὴν εἰς τὰς ἡμέρας μας· ἦθη τοῦ λαοῦ, ἐνδύματα ὡσαύτως . . . σύζυγος ἀγαθὸς καὶ ἐντιμὸς μεταξὺ τῶν τριάκοντα καὶ τεσσαράκοντα ἐτῶν, — ἡ ἡλικία τῶν ἀπατωμένων συζύγων· — γυνὴ ἐπιτη-

δεία, έρωτόληπτος, εισάγουσα, υπό πρόφασιν όποιανδήποτε, εις τόν οίκον άνδρα νέον και ώραϊόν με όφθαλμούς μέλανας, ανάστημα λεπτοφυές, πώγωνα και μύστακα λεπτόν, κόμην λεόντος, φέροντα ένδύματα έκ του καταστήματος δουζοτουά και γευματίζοντα εις τόν άγγλικόν καφενεϊόν. Αύτός έγκαιθιδρύεται, ως ό διάβολος ένεκαθιδρύθη παρά τῷ πυργοδεσπότη— άντι όμως νά πηγαίνη, ως εκείνος, εις τήν θήραν μετά του φιλοξενούντος, τῷ όμιλει περί χρηματιστικῶν ύποθέσεων, έμπορίου, σιδηροδρόμων και πολιτικῆς· καθίσταται φίλος του, άχώριστός του, έτερος έγώ αυτού.

Είς τόν μέρος αυτό τῆς όμιλίας ό έντιμος Φρανσῆς έποίησε κίνημα άνησυχίας.

— Δέν εύρίσκετε τούτο φυσικόν; ήρώτησεν ό ποιητής συνοφρουόμενος.

— Πολύ μάλιστα· προχωρείτε.

— Ός πάντες οί σύζυγοι, ως ό πυργοδεσπότης τῆς παραδόσεως, ό χρηστός αυτός άνθρωπος, ό τυφλός, είναι έρωτόληπτος... λατρεύει τήν σύζυγόν του και έχει πλήρη έμπιστοσύνην εις αυτήν... Ένωσείτε;

— Ναι, ναι, ειπεν αποτόμως ό Φρανσῆς.

— Τότε ό έτερος έγώ, ως τόν όνομάζωμεν αυτώ, τολμά τά έσχατα. Έφρίψε ρίζας, είναι άπαραίτητος, δύναται νά ενεργήσῃ. Αντί τῆς διοικήσεως τῶν όπλιτῶν του εύπίστου φίλου του, οί πολίται σήμεραν δέν έχουν σιδηροδρομικές δυνάμεις ως οί πυργοδεσπότης άλλοτε, — λαμβάνει τήν διεύθυνσιν τῶν ύποθέσεων του, τῆς περιουσίας του, διαχειρίζεται τά χρήματά του και ήσυχα, ήσυχα... τόν κλέπτει! Τοῦθ' όπερ, ως άριστα έννοεϊτε, οὐδόλως διαταράσσει τās άγαθās σχέσεις τās ύφισταμένας μεταξὺ αυτού και τῆς γυναικός... ή γυνή άγνοεϊ τά πάντα, καθ' ύπόθεσιν....

Ό Χριστιάν έσταμάτησε ν' αναπνεύσῃ.

— Έμπρός! έμπρός! ειπεν ό Φρανσῆς, ένδιαφερόμενος άκουσίως και κατειλημμένος υπό είδους τινός πυρετώδους άνυπομονησίας.

— Μέχρι τούδε οὐδέν έκτακτον, είναι ή εκθεσις τῆς ύποθέσεως... 'Αλλ' ιδού πώς ή θεσις τῶν πραγμάτων περιπλέκεται· ό σύζυγος έχει ένα φίλον, — ένα άνόητον! — ό φίλος οὗτος νομίζει καθήκόν του νά τῷ όμιλήσῃ και έμβάλλῃ μίαν ύπόνοιαν εις τόν νοῦν του.

Γινώσκετε δε τί είναι ή ύπόνοια; Μία μικρά σταγών όξέος, παχεϊα τόν πρώτον ως κεφαλή καρφίδος, καταπίπτουσα επί σώματος λείου. Μόλις ψάυσῃ αυτό πλατύνεται, αύξάνει, αύξάνει βραδέως, εϊτα ταχύτερον, και καθίσταται πῦρ καταναλισκόν, μαρτύριον

άγριον, σκόληξ διαβιδρώσκων.

Ό Φρανσῆς κατέστη τοσοῦτον ώχρός, ώστε και ύπ' αυτό τόν ώχρόν φέγγος τῆς σελήνης ή ώχρότης του προσώπου του ήτο καταφανής.

'Αλλ' ό ποιητής, όστις ένεθουσία έφ' όσον ή διήγησις του έλάμβανε διαστάσεις δραματικές, έξηκολούθησε χωρίς οὐδεμίαν νά δώσῃ προσοχήν:

— Καταληφθεϊς άπαξ υπό τῆς ύπονοίας ό σύζυγος κατασκοπεύει, βεβαιούται και θέλει νά εκδικηθῇ. Έδῶ θά θέσω εύφυές τι και λεπτόν, τόν όποϊον θ' αναστατώσῃ τόν θεάτρον, — ίχνη βημάτων... νέον τι τέλος ως πειστήριον... θά εύρω... Ό ήπατημένος σύζυγος έγείρεται του ληθάργου, μεταμορφούται... δέν θά έχωμεν έγερσιν λεόντος... αλλά άρνίον μεταβαλλόμενον εις λέοντα... Κατανοεϊτε τόν δραματικόν του μέρους, πώς;

— Ναι, έψιθύρισεν ό Φρανσῆς μετά φωνῆς άψύχου.

— Τώρα θά περιμένωσι λύσιν όμοίαν πρός τήν τῆς παραδόσεως... Οὐδόλως· αλλάσσω τήν λύσιν... Ό έραστής δέν παρουσιάζει, — ως ό διάβολος εις τόν πυργοδεσπότην, — εις τόν άτυχήν σύζυγον πωλητήριον τῆς ψυχῆς του έν τάξει, δέν καταπίνει τήν οικίαν του. Όχι, πράττει τι καλλίτερον... δραπετεύει μετά τῶν χρημάτων και τῆς γυναικός...

Ό Φρανσῆς έρρίγησεν.

— Και τούτο, ειπεν ό ποιητής ένθους, έν τέταρτον πρό τῆς άφίξεως του εκδικητοῦ συζύγου. Οὗτος νομίζων ότι θά καταλάβῃ τούς ένόχους, ρηγνύει τήν θύραν και εμφανίζεται επί του οὐδοῦ, άπειλητικός, φοβερός, κρατῶν άνά έν πιστόλιον εις εκάστην χεϊρα... Εϊκών.

Δυστυχῶς τόν δωμάτιον είναι κενόν, οί ένοχοι φεύγουσι δια τόν σιδηροδρόμου και, επειδή δέν καταφθάνεται σιδηροδρομική άμαξοστοιχία ως συνήθως άμαξα, ό σύζυγος στηρίζει τόν στόμιον ένός πιστολίου επί του μετώπου του, και τούτο αποτελεί τήν ήθικότητα του δράματος, τόν όποϊον αναμφιλέτως θά ήναι έν τῶν καλλίστων τῶν Παρισίων και σχετικῶς έναρετώτατον. Δευτέρα εϊκών! Η αύλαϊα καταπίπτει και τόν θεάτρον κρημνίζεται υπό τά χειροκροτήματα. Ό συγγραφεύς διαφεύγει δια τῶν έρειπίων.

Φίλτατέ μοι, έξηκολούθησεν ό Χριστιάν ανοίγων τήν κιγκλιδωτήν θύραν του κήπου εις τήν όποιαν είχαν φθάσει, και πλήττων έλαφρῶς επί του ώμου τόν Φρανσῆν, θά επιτύχω τούλάχιστον εκατόν παραστάσεις... 'Αλλ' έν τούτοις, επειδή παρήλθεν ή ώρα και ό κώδων του εργοστασίου σῆς καλεϊ άναμφισβόλως, σῆς άφίνω και σῆς εύχομαι καλήν νύκτα... Ές άύριον· θά έλ-

θω νά σῆς εύχαριστήσω δια τόν δείπνον.

Ό Φρανσῆς έσφιγγε μηχανικῶς τήν χεϊρα του Χριστιάν και, ένῶ εκείνος άπεμακρύνετο τονθορίζων άσμά τι, διέμεινεν ακίνητος, απολιθωμένος, άναυδος, υπό τήν πίεσιν φοβεράς καταθλίψεως...

— Έμπρός! ειπεν επί τέλους, είμαι τρελός!

Έλαβε τήν πρός τόν εργοστάσιον άγουσαν, εισήλθεν εις αυτό και παρέστη εις τήν τῆξιν του σιδήρου.

'Αλλ' ή σταθερά θερμότης τῶν κλιβάνων και του πυρίνου ποταμοῦ του βυθίζομένου εις τήν άμμον δέν κατάρθωσε νά έλαττώσῃ τήν ώχρότητά του. Ό ιδρώς, όστις δέν έπαυσεν ανθρωσκων επί του μετώπου του και βρέχων τούς κροτάφους του, διέμεινε παγετώδης έν μέσω τῆς φλεγούσης εκείνης άτμοσφαιρας.

Δευτέρα τῆξις του μετάλλου άπέτυχε τελείως, ό χυτοσίδηρος παρήχθη κακής ποιότητος, όπερ έπέφερε καταφανή ζημίαν, ένεκα τῆς όποιας ή φύσις του βιομηχανίου επανέλαβε τήν έξουσίαν τῆς επί τῆς του συζύγου.

(Συνέχεια εις τόν προσεχέος)

Ε. Σχ.

ΟΙ ΔΥΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

(1873)

(Ίδε προηγούμενον φυλλάδιον)

Δέν δύναμαι νά βεβαιώσω, αν αύτη ήκουσεν ή οὐχι τās ανταλλαγείσας μεταξὺ τῶν δύο νέων λέξεις, αλλά τόν πρόσωπόν τῆς είχε καλυφθῆ έντὸ φοβεράς ώχρότητας, ένῶ οί όφθαλμοί τῆς είχαν απολέσῃ άπαν τόν πῦρ και τήν ζωηρότητα, ήν είχαν πρό ολίγου.

Οί δύο άνδρες, πατήρ και υίός, απέϊχαν βήματά τινα, αύτη δέ, είτε εκ τῆς ταραχῆς, είτε εξ επίτηδες, ωλίσθησεν και συγχρόνως έτεινε τήν χεϊρα πρός τόν νεανίαν, όστις, μή δυνάμενος νά πρόξῃ άλλως, ώρεξε τήν δεξιάν, όπως κρατήσῃ τήν πίπτουσαν γυναίκα, ένῶ δια τῆς άριστεράς υπεβάσταζεν αύτην εκ τῆς όσφύος.

Ήσθάνθη τήν θερμήν χεϊρα τῆς Όθωμανίδος, ής ή χροιά και τόν βλέμμα επανήλθον έν ριπή όφθαλμοῦ εις τήν πρώτην αυτῶν κατάστασιν, σφιγγουσαν τήν ιδικήν του μετά δυνάμειος άσυνήθους εις χεϊρα γυναικός, ένῶ, προσπαθούσα νά κρατηθῇ, ωλίσθαιεν εκ νέου.

Άρά γε προσποιουμένη, άρά γε διότι άλλθῶς είχεν απολέσῃ τήν ισορροπίαν...

Είναι τόσον εύκολον νά έξολισθῆσῃ τις, νά χάσῃ τήν ισορροπίαν!...